

Příloha 1 – Průvodní dopis

Dobrý den,

jmenuji se Adéla Leitnerová, jsem studentkou 3. ročníku bakalářského studijního programu Speciální pedagogika/Logopedie na Pedagogické fakultě Univerzity Karlovy a v rámci výzkumné části své bakalářské práce se zabývám analýzou povědomí učitelů základních škol v Karlovarském kraji o problematice koktavosti.

Touto cestou bych Vás chtěla požádat o účast ve svém výzkumném šetření vyplněním tohoto dotazníku. Účast ve výzkumu je dobrovolná a Vaše odpovědi zůstanou zcela anonymní, součástí dotazníku je pouze vyplnění základních demografických údajů.

Děkuji Vám za Váš čas a ochotu přispět svou účastí k realizaci tohoto výzkumného šetření.

S pozdravem,

Adéla Leitnerová

Speciální pedagogika/Logopedie, 3. ročník, Katedra Speciální pedagogiky, Pedagogická fakulta, Univerzita Karlova

V případě jakýchkoliv otázek mě můžete kontaktovat prostřednictvím e-mailu či telefonicky.

Kontakt: +420 608 500 029, leitnerovaadela@gmail.com

Příloha 2 - Dotazník

1. Setkali jste se někdy s pojmem kóktavost?

- Ano
- Ne
- Nevím

2. Setkali jste se s touto diagnózou při svém působení na základní škole?

- Ano
- Ne
- Nevím

3. Jak byste charakterizovali kóktavost z hlediska klasifikace?

- Kóktavost je druh mentálního postižení
- Kóktavost je typ narušení komunikační schopnosti
- Kóktavost je typ duševní poruchy

4. Jak byste popsali hlavní projevy (symptomy) kóktavosti?

- Opakování stejných slabik či slov po sobě
- Neplynulosti v řeči, doprovázené psychickou tenzí a fyzickou námahou
- Neschopnost souvisle se vyjádřit bez zadrnutí

5. Pod který obor podle Vás spadá péče o osoby s kóktavostí?

- Psychologie
- Logopedie
- Foniatrie
- Psychiatrie
- Neurologie
- Všechny výše uvedené

6. Kóktavost postihuje osoby:

- Dětského věku
- Dospělého věku
- Staršího věku
- Adolescenty
- Osoby napříč věkovým spektrem

7. Kóktavost se týká především:

- Mužů
- Žen

- Obou pohlaví ve stejné míře

8. O jakých příčinách vzniku koktavosti jste slyšeli? (Možnost vybrat více odpovědí)

- a) Dědičnost
- b) Vliv stresové situace – např. vylekání návštěvou Mikuláše a čerta, šok, traumatický zážitek
- c) Koktavost vzniká jako výsledek působení vícero faktorů a nejsou známé jasné příčiny, proč vzniká
- d) Vlivem přeučování praváků na leváky
- e) Napodobování (dítě ve svém okolí vidí někoho, kdo koktá a tento jev napodobuje) či jiný nesprávný řečový vzor v okolí
- f) Osobnostní předpoklady dítěte – temperament, osobnost, jazyková vybavenost
- g) Oslabení vazeb mezi mozkovými centry – neurologický faktor
- h) Všechny výše uvedené možnosti

9. Které z uvedených příčin vy osobně považujete za pravé příčiny vzniku koktavosti? (Možnost vybrat více odpovědí)

- a) Dědičnost
- b) Vliv stresové situace – např. vylekání návštěvou Mikuláše a čerta, šok, traumatický zážitek
- c) Koktavost vzniká jako výsledek působení vícero faktorů a nejsou známé jasné příčiny, proč vzniká
- d) Vlivem přeučování praváků na leváky
- e) Napodobování (dítě ve svém okolí vidí někoho, kdo koktá a tento jev napodobuje) či jiný nesprávný řečový vzor v okolí
- f) Osobnostní předpoklady dítěte – temperament, osobnost, jazyková vybavenost
- g) Oslabení vazeb mezi mozkovými centry – neurologický faktor
- h) Všechny výše uvedené možnosti

10. Jak byste zhodnotili vlastní povědomí o tom, jaké druhy podpůrných opatření se poskytují žákům s narušenou komunikační schopností (NKS)?

- Mám dostatečně povědomí o tom, jaké druhy podpůrných opatření jsou k dispozici žákům s NKS
- Mám nějaké povědomí, ale potřeboval bych si doplnit některé znalosti
- Nemám dostatečné povědomí o tom, jaké druhy podpůrných opatření jsou k dispozici žákům s NKS

11. Jak byste přistupovali ke komunikaci s osobou s koktavostí? (Možnost vybrat více odpovědí)

- a) Při komunikaci bych se snažil/a doplňovat slova, která dotyčnému dělají při promluvě problém.
- b) Nechal/a bych dotyčného domluvit bez přerušování, poskytl/a bych mu dostatek času na to, aby se mohl vyjádřit.
- c) Upozornil/a bych dotyčného, že je jeho projev neplynulý a požádal/a ho, aby zpomalil a nezadrhával.
- d) Jiné: (možnost vlastního vyjádření)

12. Zabývali jste se problematikou koktavosti v rámci studia na vysoké škole?

- Ano
- Ne
- Nepamatuji si

13. Pokud ano, jak byste zhodnotili množství znalostí, které jste při studiu na vysoké škole získali?

- Množství informací, které nám bylo poskytnuto na téma koktavost, považuji za zcela dostačující.
- Množství informací, které nám bylo poskytnuto na téma koktavost, považuji za spíše dostačující.
- Množství informací, které nám bylo poskytnuto na téma koktavost, považuji za spíše nedostačující.
- Množství informací, které nám bylo poskytnuto na téma koktavosti, považuji za zcela nedostačující.

14. Jakých zdrojů byste případně využili, pokud byste se o koktavosti chtěli dozvědět více informací nebo si chtěli doplnit či osvěžit své stávající znalosti?

- Internet
- Odborné publikace
- Informace bych získával/a přímo u odborníka (logopeda, psychologa, neurologa, psychiatra, foniatra) či odborného pracoviště (SPC, PPP)
- Jiné: (možnost vlastní odpovědi)
- Nevím

15. Která z vybraných podpůrných opatření by byla podle Vás nejvhodnější při práci se žákem s koktavostí? (Možnost výběru více odpovědí)

- a) Zvýšení časové dotace při plnění úkolů

- b) Vytvoření dalšího pracovního místa – např. pro individuální práci s asistentem pedagoga nebo pro individuální relaxaci žáka
- c) Snížení počtu žáků ve třídě
- d) Alternativní formy vyjadřování – využití pomůcek určených pro komunikaci: tabulky, obrázkové symboly, počítačové programy
- e) Upuštění od ústního zkoušení – volba písemné formy plnění úkolu či testu
- f) Umožnění logopedické podpory ve formě logopedických konzultací se školním logopedem
- g) Umožnění psychologické podpory ve formě psychologických konzultací se školním psychologem
- h) Individualizace hodnocení
- i) Přizpůsobení školního rozvrhu
- j) Práce s třídním kolektivem – edukace žáků na téma koktavost, hry zaměřené na podporu dobrých vztahů mezi žáky

16. Myslíte si, že se projevy koktavosti v průběhu života mohou změnit?

- Ano, člověk se může koktavosti zcela zbavit
- Ano, symptomy koktavosti se mohou v průběhu života zmírnit či zhoršit (vliv na to mají zejména životní změny či náročné životní situace)
- Ne, koktavost je v průběhu života neměnná, symptomy zůstávají stejné nehlédě na životní situaci, věk, absolvovanou logopedickou terapii či jiné okolnosti

17. Jaké je Vaše pohlaví?

- Žena
- Muž
- Nepřeji si uvést

18. Uveďte prosím Váš věk:

- 21-30
- 31-40
- 41-50
- 51 a více

19. Jaké je Vaše dosažené vzdělání?

- Střední s maturitou
- Vyšší odborné

- Vysokoškolské bakalářské
- Vysokoškolské magisterské
- Vysokoškolské doktorské